

رژیم شاه رسانه را نمی‌ساخت و سقوط کرد

سیدحسین خمینی در دیدار مدیران ارشد صداوسیما تجربه صداوسیمای پهلوی را بازخوانی کرد

گروه خبر: یادگار امام با تأکید بر اینکه «امام به درستی قدرت رسانه آن روز را شناخت و از آن به بهترین نحو استفاده کرد»، گفت: «اگر فرم را شناسیم و محتوای لازم برای روزگار خودمان تولید نکنیم، جامی مانیم. بحث رسانه روز به روز تغییر می‌کند، زمان عوض می‌شود. با اطلاع می‌گویم و مطمئنم به اینکه درون رسانه ملی این مطالبی که می‌گویم بسیار شناخته‌شده است و همه بهتر از من اینها را می‌دانند. شاید لازم است فشارهای بیرونی مقداری دست مدیران سازمان را باز کند». سیدحسین خمینی در مراسم تجدید میثاق مدیران ارشد صداوسیما با آرمان‌های امام گفت: «اگر بخواهیم انقلاب اسلامی ایران را با یک عنوانی که در طول این سال‌ها به آن داده شده، تعریف کنیم، «انقلاب رسانه» و یا به تعبیری «انقلاب کاست» است. البته در طول تاریخ همواره نهادهای قدرت از ابزارهای تبلیغاتی استفاده کرده‌اند. به‌عنوان مثال، همیشه «شعر» در کانون قدرت‌ها شکل گرفته؛ چون یکی از مهمترین رسانه‌ها بوده است». وی افزود: «شاید بتوان گفت اولین رهبر و انقلابی که از رسانه مدرن به نحو احسن استفاده کرد، انقلاب اسلامی است. اتفاقاً شکست رژیم ستم‌شاهی در شکست حوزه رسانه است. آنها ابتدا در این حوزه شکست خوردند و در بقیه حوزه‌ها هم فرو ریختند. امام به درستی قدرت رسانه آن روز را شناخت و از آن به بهترین نحو استفاده کرد؛ یعنی استفاده از تریبون‌ها، رادیوها و حتی ابزارهایی که خود قدرت‌های آن روز علیه امام داشتند، برای اینکه آنها را خلع سلاح کنند». وی تصریح کرد: «تا قبل از امام، انقلاب‌ها فقط با ابزار کتاب، رسانه، منبر و تریبون بود، اما در نوفل لوشاتو که امام سخنرانی می‌کردند، به شب نرسیده پشت تلفن به تهران منتقل می‌شد و اتفاقاً در اسدآباد همدان یک نفر از دلایختگان انقلاب این امکان را می‌داد که هم‌زمان تماس خارج از کشور به ۱۰ تا ۱۵ مکان در تهران، مشهد، اصفهان و قم وصل شود؛ صدای امام را می‌گذاشتند و این جاها ضبط می‌کردند. این نوار دست به دست می‌شد و تبدیل به رسانه انقلابیون شد». سیدحسین خمینی با اشاره به اینکه «وقتی توانستیم رسانه را در دست بگیریم، رژیم شاه فروپاشید». اظهار داشت: «امام رهبران انقلاب در آن روزگار به درستی فهمیده بودند که افکار عمومی تابعی از همین مقوله مهم است و با هینت‌ها، تریبون‌ها، مطبوعات و رادیوها توانسته بودند به سیطره خود درآورند. به همین جهت برخی از اندیشمندان غربی که خواستند انقلاب ایران را تحلیل کنند، گفتند انقلاب ایران «انقلاب کاست» بود. این صوت‌ها و نوارها پخش می‌شد و می‌توانست موج ایجاد کند». وی تأکید کرد: «فهم درستی از شرایط و تغییرات آن روز جهان وجود داشت، مثل بحث روی کار آمدن دولت جدید آمریکا و تغییر گفتمانی که آنها می‌خواستند انجام دهند. همین را به سلاح برنده‌ای علیه رژیم شاه تبدیل کردند. اتفاقاً رژیم شاه رسانه را نمی‌شناخت؛ صداوسیمای آن درگیر «ضعف شناختی» بود و هیچ توانایی کنترل افکار عمومی زمان خودش را نداشت و از یک برنامه نیم‌ساعته رادیوهای خارجی شکست می‌خورد چون توان گفتگو، ایجاد مفاهیم با مردم و ایجاد نداشت. یادگار امام با اشاره به اینکه «صداوسیمای زمان شاه به توده‌های مردم توجه نداشت»، ادامه داد: «برنامه‌ای را برای بخشی پخش می‌کرد، غافل از اینکه جامعه به‌گونه دیگری می‌اندیشد.

اینجا جزیره‌ای بودند که نمونه‌اش جشن هنر شیراز است؛

نمونه‌اش فسادی است که می‌خواستند ایجاد کنند اما جامعه به‌گونه دیگری رفتار می‌کرد، پس می‌زد و همدلی نمی‌کرد». وی با بیان اینکه «هر کاری یک فرم و یک محتوا می‌خواهد»، گفت: «انقلاب هم محتوای جدیدی ارائه کرد و هم از بهترین فرم زمان خودش برای القای پیام استفاده کرد».

سیدحسین خمینی با اشاره به اینکه «بحث

رسانه روز به روز تغییر می‌کند»، گفت:

«اگر فرم را شناسیم و محتوای لازم را

برای روزگار خودمان تولید نکنیم، جا

می‌مانیم. بحث رسانه روز به روز تغییر

ادامه یادداشت سر دبیر

چنین است که صداوسیما و لشکر چندده‌هزار نفری کارمندان آن، در منظر جامعه، نورچشمی‌هایی را می‌مانند که با تولید گفتارهایی بر سبیل مدح و شمار، از آسایش و رفاه بهره می‌برند؛ درستی برخلاف سایر کارمندان دولت که افزایش حقوق آنها از ۱۸ به ۲۰ درصد محل تردید و سوزو کشاکش دولت و مجلس است. گویی، صداوسیما جزیره جدا از آحاد ملت و کارکنان دولت است که این موقعیت از آن یافته‌اند که خود را رسانه و صدای اکثریتی ملت قرار نداده‌اند. گفتار سیدحسین خمینی درعین حال، درست در روزهایی بیان می‌شود که شبکه تلویزیونی «من‌وتو» گرکه خود را پایین کشیده است؛ شبکه‌ای که نظرات و کارشناسان رسانه، آن را تجربه‌ای موفق در دستیابی به هدفی که ترسیم کرده بود، تحلیل می‌کنند. آن هدف، درست همان بود که نواده امام دیروز از شکست آن در مقطع انقلاب سخن گفت. «من‌وتو» می‌خواست و توانست تصویر رژیم‌پهلوی را در منظر افکار عمومی ایرانیان، به‌ویژه نسل‌های جوان‌تر - به‌سود بخشد؛ تا جایی که بسیاری از مؤثران انقلاب و حتی درگذشتگان فرهنگ و هنر در سال‌های اخیر، سوزو حملات گسترده در فضای مجازی و افکار عمومی قرار گرفته‌اند با این اتهام که در برانداختن رژیم سابق، نقشی و اثری نداشته‌اند. در چنین بستر و موقعیتی است که گفتار دیروز سیدحسین خمینی اهمیت بیشتری می‌یابد. گفتاری که در آن، از تجربه دوسویه صداوسیمای پهلوی از یک‌سو و کنش رسانه‌محور انقلابیون از سوی دیگر سخن گفت و سقوط را فرجام بی‌توجهی رسانه اصلی رژیم سابق به افکار عمومی دانست. نکته کلیدی سخن سیدحسین خمینی آنجا بود که از شکست صداوسیمای پهلوی

می‌کند، زمان عوض می‌شود. با اطلاع می‌گویم و مطمئنم به اینکه درون رسانه ملی این مطالبی که می‌گویم بسیار شناخته شده است و همه بهتر از من اینها را می‌دانند. شاید لازم است فشارهای بیرونی مقداری دست مدیران سازمان را باز کند». وی با اشاره به اینکه «پرگویی»، «تک‌گویی» و «بدگویی» آفات رسانه در روزگار ما است، تأکید کرد: «زیاد گفتن‌ها بعضاً عکس جواب می‌دهد. یک روزگاری شاید فکر می‌شد با عدم چهره‌سازی از یک نفر، طرف مغفول واقع شود؛ دوره اش گذشته است. امروز شرکای زیادی برای رادیو و تلویزیون پیدا شده و فقط هم مخصوص صداوسیمای مانیست. همه شبکه‌هایی که آمده‌اند، امروزه خودشان خبرنگار شده‌اند.

امروز کسی خبر را «نمی‌شنود»، «می‌بیند». نمی‌شود منتظر بمانید تا خبر را به گوش آدم‌ها برسانید، خبر را می‌بینند». یادگار امام با تأکید بر اینکه «آدم‌ها در میان خبرها گم نمی‌شوند»، اظهار داشت: «هرکسی به اندازه ظرفیت خودش توان تولید رسانه‌ای دارد. هر چه بیشتر غنی‌سازی سازمان از کسانی که خودشان یک رسانه تحلیلی هستند و باز کردن درها که این روزها اتفاق افتاده و بسیار هم مبارک است و به جایی هم بر نخورده، هیچ اتفاقی هم نیفتاده است. ممکن است برای مدیر سخت باشد ولی نفعش به حال جامعه و اعتماد است». وی با بیان اینکه صداوسیمای جمهوری اسلامی «نبض رسانه» ما است، گفت: «ما با محتوای غنی انقلاب پیروز شدیم؛ و فرمی که رهبران انقلاب می‌شناختند. امروز هم با همین شرط می‌توانیم پیش برویم. فرم را حتماً شما بهتر از من می‌شناسید. دست نیروهای انقلاب از محتوا پر است و ما هنوز توان تولید محتوا برای روزگار خودمان را داریم. اما شرط اساسی این حرکت این است که دوستان شجاعت لازم را برای پیومدن این راه داشته باشند».

▼ مهمتر از ۲۲ بهمن، ۱۲ فروردین است

سیدحسین خمینی در ادامه سخنان خود تأکید کرد: «۱۲ بهمن و ۲۲ بهمن، کاری کارستان است چون ۲۵۰۰ سال کسی در ایران توان فروپاشی نظام سلطنتی را نداشت. اما مهمتر از ۲۲ بهمن، ۱۲ فروردین است. برای اینکه فروپاشی یک سیستم را می‌توانید با تجمیع نیروهای سلبی همراه کنید؛ اما لحظه‌ای که می‌خواهید یک حرف ایجابی بزنید، باید مردم به شما رأی ایجابی بدهند؛ باید شما را قبول داشته باشند. برای فروپاشی شاه و نظام سلطنتی کافی بود همه کسانی که داخلور هستند دور هم جمع شوند». وی با اشاره به حوادث سال گذشته، افزود: «وقتی که می‌خواستند نفی جمهوری اسلامی کنند تعداد بیشتری دور هم جمع شدند؛ ولی وقتی خواستند ایجابی حرف بزنند، سه روز نشده از هم پاشیدند. اینکه از دل ملت یک «آری» درآوردید، مهم است؛ این «انقلاب» است. فروپاشی نظام سلطنتی کاری است که جز این مرد خدا (امام خمینی) و مردمی که پشتش بودند، نمی‌توانستند بکنند. ولی ایجاد «جمهوری اسلامی» به مراتب از این سخت‌تر بود. اینکه ۹۸ درصد مردم «آری» بگویند، فقط به هدایت خدا است که دل‌ها را به یک نقطه متوجه کرده است. به همین جهت هم هست که رهبر معظم انقلاب گفتند «این انقلاب بی‌نام امام خمینی (س) در هیچ جای جهان شناخته‌شده نیست»

و یک بار دیگر هم گفتند امام جان روح جمهوری اسلامی است». یعنی انقلاب و جمهوری اسلامی بدون این شخصیت نمی‌تواند پیش برود. به خاطر اینکه کانون قلب‌ها شد، همه دور هم جمع شدند و «آری» گفتند؛ ۹۸ درصد اثباتی حرف زدند». وی اظهار داشت: «اگر گفته شد انقلاب ایران انفجار نور بود، جمهوری اسلامی ایران اعجاز نور بود؛ سر نیزه، تفنگ و کودتایی نبود. هیچ‌کدام از انقلاب‌های دنیا «انقلاب» نبودند؛ چیزی که همه جامعه در آن شریک باشند. شش دهک و هفت دهک پایین جامعه صدرصد همدل بودند و دهک‌های بالای اقتصادی جامعه هم بالای ۹۵ درصد بود. در میان روستائیان، شهرنشینان، دانشگاهیان، حوزویان، اندیشمندان و هنرمندان به مقدار سایر گروه‌ها برای انقلاب طرفدار بود و «همه با هم» بودند».

تیتریک

HEADLINE ONE

بررسی اظهارات معاون وزیر کشور

درباره صعود نرخ مشارکت انتخاباتی در دوماه گذشته

کدام نظر سنجی؟

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

با نزدیک شدن به انتخابات مجلس دوازدهم و خبرنگان ششم، اظهارنظرهای انتخاباتی مسئولین کشور نیز بیشتر می‌شود. با دور شدن از فضای رد یا تأییدصلاحیت نامزدهای شرکت‌کننده در این دو انتخابات، بیشتر به بحث مشارکت مردم پرداخته می‌شود. یکی از آخرین اظهارنظرهای قابل تأمل، صحبت سیدمحمدرضا شاهچراغی، معاون سیاسی وزارت کشور درباره افزایش مشارکت مردمی براساس نظرسنجی‌های دو ماه اخیر است. شاهچراغی در رویداد «به‌توان مردم‌نهادها» که روز گذشته در سالن همایش‌های وزارت کشور برگزار شد، گفت: «در دو ماه گذشته در نظرسنجی‌هایی که داشتیم مشخص شد میل مردم نسبت به مشارکت در انتخابات سیر صعودی داشته است». این بخش از صحبت‌های شاهچراغی در رسانه‌های مختلف بازناتب زیادی پیدا کرد و به تیر این خبر تبدیل شد؛ اما در خبر منتشرشده در پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، بخش اخبار معاونت سیاسی، اثری از این بخش از صحبت‌های معاون وزیر نیست.

شاهچراغی در حالی به انجام نظرسنجی‌ها اشاره کرده که براساس یک مصوبه نامعلوم، انتشار نتایج نظرسنجی‌های انتخاباتی در رسانه‌ها ممنوع شده است. ۷ بهمن ۱۴۰۲ نتایج یک نظرسنجی انجام‌شده از سوی یک مرکز دولتی در خبرگزاری خیرآنلاین منتشر شد که حاکی از مشارکت ۳۰ درصدی در کل کشور، ۲۲ درصدی در استان تهران و ۱۵ درصدی در پایتخت بود. یک روز بعد از انتشار این نظرسنجی، خبرآنلاین خبر مذکور از خروجی خود حذف و ضمن انتشار یک توضیح، دلیل حذف نتایج نظرسنجی مورد نظر را یک «تماس تلفنی» اعلام کرد. این رسانه از نهاد مورد نظر نام نبرد و تنها به ذکر این نکته بسنده کرد که در این تماس، گفته شده که «انتشار هرگونه نظرسنجی درباره انتخابات، خلاف مصوبه است». لازم به یادآوری است که مشخص نیست این مصوبه از سوی چه نهادی صادر شده و چرا تاکنون به‌طور رسمی به رسانه‌های کشور ابلاغ نشده است. به دنبال حذف این خبر از خبرآنلاین، سیدعباس صالحی، وزیر پیشین فرهنگ و ارشاد

بررسی ورود شرکت‌های چینی به بازار ساخت‌وساز تهران

تهران جایی برای ساخت‌وساز چینی‌ها ندارد

پریسا هاشمی

گزارشگر هم‌میهن

ورود شرکت‌های چینی به بازار ساخت‌وساز پایتخت، تبدیل به بحث و جدلی بین شهردار تهران، معاون شهرسازی و معماری و برخی از اعضای شورای شهر تهران شد. آنچه اهمیت دارد، ارائه آمارهای ضدونقیض شهردار و معاونش بود که حضور چینی‌ها را مبهم‌تر می‌کند. شهردار تهران اعلام کرد: «شرکت‌های چینی برای ساخت ۲۰۰ هزار واحد وارد بازار ساخت و ساز پایتخت می‌شوند.» این در حالی است که پیش از این معاون او از حضور چینی‌ها برای ساخت ۱۰۰ هزار واحد خبر داده بود. این ساخت‌وسازها در حالی قرار است انجام شود که به گفته یکی از اعضای شورای شهر تهران، زیست‌پذیری تهران آنقدر اشباع شده که دیگر جایی برای ساخت و ساز انبوه چینی‌ها باقی نمانده است.

با وجود گذشت حدود یک ماه از سفر شهردار تهران به همراه معاونانش به چین هنوز دلیل و مهمتر، دستاورد آن در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. سفری که به گفته شهردار تهران ۱۲ میلیارد یورو برای تهران هزینه‌دارد و قرار است با این مبلغ علاوه بر تحویل در ناوگان حمل‌ونقل تهران، چینی‌ها برای ساخت هتل، شهرسازی، پارک آبی و البته ساخت مسکن وارد تهران شوند. مدیریت کنونی شهرداری تهران با توجیه وابسته بودن بیش از ۲۰۰ صنعت به صنعت ساختمان اقدام به تصویب مازاد تراکم کرده است و حالا زاکانی و مدیرانش از عقد تفاهم‌نامه‌ای برای ورود شرکت‌های چینی به بازار ساخت‌وساز تهران خبر می‌دهند. روز ۱۱ بهمن حمیدرضا صارمی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران در تشریح طرح «کلید به کلید» در رسانه‌ها، اعلام کرد: «ساخت ۱۰۰ هزار واحد مسکونی با مشارکت چینی‌ها پیش‌بینی شده است و این تفاهم در سفر شهردار تهران به چین به نتیجه رسیده است.»

▼ معاون شهردار تهران چه صلاحیتی دارد؟

مهدی عباسی، رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری روز گذشته در جلسه شورای شهر تهران در واکنش به این موضوع، معاون زاکانی را مخاطب قرار داده و گفت: «ما در حوزه صنعت ساختمان- تولید مصالح ساختمان،

اسلامی، در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) نوشت: «قانون دسترسی آزاد به اطلاعات باید راهنمای تکلیفی نظام اطلاع‌رسانی کشور باشد. اینکه رسانه‌ها محروم یا ممنوع از انتشار نظرسنجی‌ها- از جمله در مورد انتخابات- باشند، ناسازگار با قانون یادشده است. مردم را نامحرم ندانیم.»

با توجه به ممنوعیت اعلام‌نشده انتشار نظرسنجی‌های انتخاباتی، این سوال ایجاد شده که چه مرجع و مؤسسه‌ای نظرسنجی‌های مورد نظر معاون وزیر کشور را انجام داده است و آیا این نظرسنجی‌ها از نظر علمی اعتبار دارند یا نه. هر چند که عدم اجازه رسانه‌ها برای انتشار نتایج نظرسنجی‌های انتخاباتی نیز هنوز محل سوال است.

▼ نظرسنجی‌ها اثر تعیین‌کننده در نتایج انتخابات ندارند

عباس عبدی، تحلیل‌گر سیاسی و پژوهشگر افکار عمومی درباره اظهارنظر معاون سیاسی وزیر کشور به خبرنگار «هم‌میهن»، گفت: «باید این سوال را بپرسیم که چرا کسی باید حرف این مقام وزارت کشور را قبول کند؟ برای اثبات نظر مردم درباره انتخابات، اصلاً نیازی به این اظهارنظرها نیست. بهتر است اجازه دهند که مؤسسات معتبر نظرسنجی و نتایج آن را به‌طور عمومی منتشر کنند. چرا چنین اجازه‌ای داده نمی‌شود؟ حتی بعضاً شنیده شده که براساس یک دستور، نتایج هیچ نظرسنجی‌ای نباید منتشر شود. معلوم است که با چنین شرایطی، حرف معاون سیاسی وزیر کشور باور نمی‌شود و از آن بالاتر، ممکن است جامعه برداشتی خلاف آنچه مطرح شده است را داشته باشد. فضای عمومی جامعه نیز آنچه که این مقام مسئول گفته است را نشان نمی‌دهد. در حال حاضر، اظهارنظر این مقام دولتی مسئله اصلی نیست. مسئله اصلی انتشار نظرسنجی‌های معتبر به‌طور عمومی است.»

عبدی افزود: «دلیل اصلی منع انتشار نظرسنجی‌ها این است که مقامات نتایج آنها را مطلوب خود نمی‌دانند لذا دوست ندارند که منتشر شود و مورد توجه قرار بگیرد. به این مسئله نیز توجه نمی‌کنند که این نظرسنجی نیست که واقعیت را نشان می‌دهد، بلکه این واقعیت است که در نظرسنجی‌ها بازناتب پیدا می‌کند. بنابراین، چه بخواهند و چه نخواهند، واقعیت همین است. تنها تفاوتی که وجود دارد، این است که واقعیت جامعه گفته نمی‌شود و هیچ اتفاق دیگری نمی‌افتد. مانند بیماری که علائم بیماری‌اش بسیار زیاد شده و در حال مرگ است اما اجازه اندازه‌گیری این علائم را نمی‌دهد. این وضعیت نه‌تنها به بهبود

۲

گزارش یک

گزارش دو

دو

دانش فنی و مهندسی - در سطح بسیار بالایی هستیم و جالب اینکه امروز در وزارت دفاع جمهوری اسلامی کارخانه‌ای برای صنعتی‌سازی در این عرصه آماده بهره‌برداری است و کشور را در زمره ۴ کشور برتر صنعت ساختمان‌سازی قرار داده است. آقیابانی که مطلع نیستند اول ظرفیت‌های ملی را ببینند، بعد از ظرفیت‌های خارجی صحبت کنند. اصلاً یک معاون چه صلاحیتی دارد که از وعده‌هایی که محقق شدن آن معلوم نیست، در رسانه ملی صحبت کند؟ مگر تصویب یا اجازه آن در اختیار توست که بار فکری و ذهنی برای جامعه بسازید؟ حدود صلاحیت تو مشخص است. اگر این موضوع به هر صلاحیتی در شورای شهر تهران تصویب شد مرجع ذیصلاح آن را اطلاع می‌دهد.» پرویز سروری، نائب‌رئیس شورای شهر تهران در مقابل این انتقادات به صراحت گفت: «اگر اقدامی در حوزه مسکن به‌ویژه بافت فرسوده انجام می‌شود، باید مورد تقدیر قرار بگیرد نه اینکه به‌عنوان یک ضعف قلمداد شود. اگر شهرداری بتواند این کار را انجام دهد، باید دست‌ها را هم بوسید.»

▼ ساخت ۲۰۰ هزار واحد مسکونی توسط چینی‌ها

علیرضا زاکانی، شهردار تهران نیز روز گذشته با حضور در شورای شهر تهران، گزارشی از سفر به چین ارائه کرد؛ گزارشی که نتوانست ابهامات مطرح‌شده از سفر طولانی مدت به چین را پاسخ دهد. براساس این گزارش مشخص شد که تظاهراتی دارایی‌ها و املاک شهرداری در تفاهم‌های منعقدشده در این سفر بسیار پررنگ است. برخی از کارشناسان در واکنش به رویه مدیریتی کنونی شهرداری تهران این سوال را مطرح می‌کنند که آیا پس از این دوره مدیریت شهری، دارایی یا املاکی برای شهر باقی خواهد ماند؟ زاکانی در جمع اعضای شورای شهر تهران بار دیگر نحوه ورود چینی‌ها به بازار مسکن تهران را تشریح کرد و در این میان دوباره فروش متری مسکن در بورس را مطرح کرد. او با اشاره به اینکه ۲۰۰ هزار واحد مسکونی توسط شرکت‌های چینی ساخته می‌شود، برای توجیه حضور چینی‌ها اعلام کرد: «این برای ما دردناک است که مردم خانه‌شان داشته و اجازه‌دشمن باشند؛ و بیش از ۶۰ درصد حقوق شان را برای اجازه بدهند. می‌خواهیم گره از کار مردم باز کنیم. شهرداری تهران در تأمین مسکن استطاعت‌پذیر، وظیفه و مسئولیت مستقیم دارد. هدف‌گذاری ما بافت‌های فرسوده و زمین‌های ذخیره شهری است که شهر نوسازی و ایمن‌سازی می‌شود مردم هم می‌توانند در بورس، مسکن را متری با یک یا دو واحد بخرند. درآمد شهرداری هم دوباره خرج شهر می‌شود.»